

รายงานการประชุม
คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันทางการเกษตร
สิทธิเกษตรกร สิทธิที่ดินทำกิน สิทธิการเข้าถึงแหล่งทุนและหนี้สินเกษตรกร
ครั้งที่ ๒/๒๕๕๘
วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๕๘
ณ ห้องประชุม ๑๒๔ ชั้น ๒
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

.....

ผู้มาประชุม

๑. นายอำนาจ	ปะติเส	ที่ปรึกษาคณะกรรมการ
๒. นายคงฤทธิ	บัวบุญ	ประธานกรรมการ
๓. นายเรืองเดช	สุขสมบูรณ์	รองประธานกรรมการ
๔. นายอภิมาตร์	เห็บควนเคี่ยม	กรรมการ
๕. นายสวัสดิ์	สายสุขกาจินะกุล	กรรมการ
๖. นายสุพจน์	ป้อมชัย	กรรมการ
๗. นายสมศักดิ์	ฤกษ์อนันต์	กรรมการ
๘. นายสุพล	หมอนทอง	กรรมการ
๙. นายสุรศักดิ์	วานิชกิจ	กรรมการ
๑๐. นางสาวโสภภาพรรณ	กาสมสัน	กรรมการและเลขานุการ
๑๑. นางสาวกัลยະณิษฐ์	โอฬารรัชฎ	กรรมการและเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม

๑. นายเพิ่มศักดิ์	มกรภิรมย์	กรรมการ
๒. นายประยงค์	ดอกกล้าไย	กรรมการ
๓. ว่าที่ ร.ต.สมพูนทรัพย์	กล้าวิกรณ์	กรรมการ
๓. นางสาวอัญชลี	บารมีรุ่งเรือง	กรรมการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางสาวภัฏฐากรณ์	ปรีชาจารย์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนอาวุโส
๒. นางสาวธัญลักษณ์	เตี้ยวย่อง	นักระบบงานคอมพิวเตอร์
๓. นางสาวโชติมา	ศรีประจง	นักวิชาการเผยแพร่
๔. นางสาวจุฑารัตน์	เคนจอหอ	นักประชาสัมพันธ์

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๓๐ น.

ก่อนเข้าสู่วาระการประชุมนายอานวย ปะติเส ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ขอทราบผล ความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ซึ่งในภาพรวมยังไม่มีความคืบหน้าในการทำงาน เป็นผลมาจากอำนาจหน้าที่ด้านการประสานงานไม่ชัดเจน ชุมชนขาดความเข้าใจด้านนโยบายภาครัฐ นายอานวย ปะติเส รับทราบผล และแจ้งเรื่องการแก้ไขปัญหาที่ดินภาครัฐ รัฐมีนโยบายดำเนินการรวม ๔ ระบบ โดยมอบเอกสารให้กับคณะกรรมการฯ ทำการศึกษาข้อมูล

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง ที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานเปิดประชุมก่อนเข้าสู่วาระการประชุม ได้แจ้งเรื่องการประชุมที่ได้รับ มอบหมายจากประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ ให้เข้าร่วมประชุมแทน ดังนี้

๑. การเสนอร่าง พระราชบัญญัติการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและการ ปฏิรูป

ที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ.....ของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร

สาระสำคัญของการปรับปรุงร่างกฎหมาย เป็นประเด็นในเรื่องของ การ จำหน่าย การโอนสิทธิให้ทายาท และการใช้พื้นที่เพื่อการอื่น ในการประชุมครั้งนี้ ได้แจ้งข้อเสนอต่อ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอให้สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดร่วมเป็นคณะกรรมการปฏิรูปที่ดินในระดับ จังหวัด ดังกล่าวด้วย

เพื่อให้สมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้รับทราบสาระสำคัญของร่าง พระราชบัญญัติการบริหารจัดการที่ดินของรัฐและการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกร พ.ศ.....

มติที่ประชุม มอบหมายให้ผู้ประสานงาน ดำเนินการประสานร่าง พ.ร.บ. ดังกล่าว โดยให้เชิญ เลขาธิการ ส.ป.ก. ร่วมบรรยายเพื่อสร้างความเข้าใจในการประชุมสมาชิกสภาเกษตรกรแห่งชาติ โดยเฉพาะ ประเด็นที่มีข้อแก้ไขในร่างกฎหมาย ดังกล่าว

๒. การประชุมหารือแก้ไขปัญหาภายใต้ระบบ “เกษตรพันธสัญญา”

ด้วยคณะกรรมการเกษตรกรได้จัดประชุมเพื่อหารือแนวทางการแก้ไข ปัญหาเกษตรพันธสัญญา โดยเชิญหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรวมถึงสภาเกษตรกรแห่งชาติ เข้าร่วมให้ ความเห็น ภายใต้หัวข้อ “อยากเห็นอะไรในการแก้ไขปัญหาภายใต้ระบบ “เกษตรพันธสัญญา”” ซึ่งที่ประชุม มีความเห็นว่าควรเสนอกฎหมาย เกษตรพันธสัญญา เพื่อนำมาดูแลระบบเกษตรพันธสัญญา ประธาน คณะกรรมการเกษตรกรฯ จึงได้มอบหมายให้ทีมงานอาจารย์ไพสิฐ พาณิชย์กุล รับไปดำเนินการปรับแก้ กฎหมายเพื่อให้กฎหมายมีความสมบูรณ์และจะนำร่างดังกล่าว เสนอผ่านกระทรวงเกษตรฯ เพื่อให้กระทรวง เกษตรฯ เสนอต่อสภานิติบัญญัติต่อไป

จากภารกิจดังกล่าว อาจารย์ไพสิฐ พาณิชย์กุล ซึ่งเป็นคณะทำงานศึกษา การเกษตรพันธสัญญา ของคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันทางการเกษตร สิทธิ เกษตรกร สิทธิที่ดินทำกิน สิทธิการเข้าถึงแหล่งทุนและหนี้สินเกษตรกร ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ จึงได้ มอบหมายเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการฯ รับเป็นเจ้าของหลัก ภายใต้อำนาจหน้าที่ของคณะทำงานชุด ดังกล่าว โดยขอความเห็นต่อที่ประชุม

มติที่ประชุม

๑. คณะกรรมการฯ มอบหมายให้คณะทำงานศึกษาการเกษตรพันธสัญญา ซึ่งมีนายสมหมาย คำมาสาร เป็นประธานคณะทำงานฯ ในการเสนอกฎหมายควรเสนอเรื่องดังกล่าวให้ส่วนกฎหมายสำนักกิจการสภาเกษตรกรแห่งชาติ ร่วมพิจารณารายละเอียดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสิทธิเกษตรกร

๒. ให้จัดทำหนังสือเสนอประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ โดยอ้างหนังสือสั่งการที่ได้รับมอบหมายให้เข้าร่วมประชุมแทน เพื่อขอความร่วมมือให้ส่วนกฎหมาย สำนักกิจการสภาเกษตรกรแห่งชาติ ร่วมศึกษาสำนวนข้อกฎหมายร่วมกับคณะทำงานศึกษาการเกษตรพันธสัญญา ก่อนนำร่างกฎหมายจัดทำเวทีในระดับพื้นที่

๓. ระเบียบประกาศใดที่มีความจำเป็นต้องใช้ ควรมอบให้ฝ่ายกฎหมาย สืบค้นข้อมูล เพื่อนำมาเป็นเครื่องมือให้ความช่วยเหลือเกษตรกร

๔. การจัดทำแผนการป้องกันก่อนเข้าสู่ระบบเกษตรพันธสัญญา มอบให้เป็นหน้าที่ของคณะทำงานศึกษาการเกษตรพันธสัญญา

ระเบียบวาระที่ ๒

เรื่อง รับรองรายงานการประชุม

ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ฝ่ายประสานคณะกรรมการฯ ได้แจ้งเวียนเอกสารทาง E-mail เสนอต่อคณะกรรมการฯ ทุกท่านเพื่อตรวจสอบและให้การรับรองรายงาน

คณะกรรมการฯ ให้ความเห็นว่าในกรณีที่ปรึกษาคณะกรรมการฯ ไม่จำเป็นต้องทำการบันทึกในรายงาน

มติที่ประชุม

เห็นชอบและให้ดำเนินการตามที่เสนอ ประธานฯ มอบให้คณะกรรมการฯ ทุกท่านตรวจสอบรายงาน หากมีข้อแก้ไขให้แจ้งต่อผู้ประสานงานภายใน ๗ วัน นับถัดจากวันที่มีการประชุม หากพ้นกำหนดแล้ว ให้ถือว่าคณะกรรมการฯ ให้การรับรองรายงานดังกล่าว

ระเบียบวาระที่ ๓

เรื่อง เพื่อทราบ

๓.๑ คำสั่งคณะกรรมการประจำสภาเกษตรกรแห่งชาติ

สืบเนื่องจากการประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ที่ประชุมได้มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการฯ นายมงคล รัตนะ รองประธานสภาเกษตรกรจังหวัดภูเก็ต (คนที่ ๑) แทน นายภักดีสยาม พรหมอินทร์ สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดนครพนม ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับความเคลื่อนไหวซึ่งเป็นประเด็นปัญหาในพื้นที่จังหวัดภาคใต้ จึงให้ดำเนินการปรับปรุงคำสั่งคณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขัน ทางการเกษตร สิทธิเกษตรกร สิทธิที่ดินทำกิน สิทธิการเข้าถึงแหล่งทุนและหนี้สินเกษตรกร

ผลการดำเนินการ อยู่ระหว่างการพิจารณาลงนาม จึงเสนอต่อที่ประชุมเพื่อโปรดทราบ

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง เพื่อทราบ

๓.๒ การเสนอ ร่าง พ.ร.บ.การจัดสวัสดิการเกษตรกร พ.ศ.....

เรื่องเดิม ตามที่สภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๔-๒๕ เมษายน ๒๕๕๗ ให้มี “กฎหมายสวัสดิการเกษตรกร”

ข้อเท็จจริง ๑. คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันทางการเกษตร สิทธิเกษตรกร สิทธิที่ดินทำกิน สิทธิการเข้าถึงแหล่งทุนและหนี้สินเกษตรกร ได้จัดเวทีรับฟังความเห็นร่าง พระราชบัญญัติการจัดสวัสดิการเกษตรกร พ.ศ.....ภายใต้โครงการกำหนดรูปแบบสวัสดิการที่เหมาะสมแก่เกษตรกร รวม ๒ ครั้ง

ครั้งที่ ๑ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๕๗ จำนวน ๑๕๐ คน ณ ห้องประชุมพิงบุญ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร

ครั้งที่ ๒ วันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๗ จำนวน ๒๕๐ คน ณ หอประชุมโรงเรียนอนุบาลรุ่งทิพย์ จังหวัดสตูล โดยได้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแล้ว และเพื่อให้ทันต่อการพิจารณา และนำไปสู่การปฏิบัติ

ข้อเสนอ คณะกรรมการฯ จึงเสนอต่อที่ประชุมสภาเกษตรกรแห่งชาติ เพื่อขอความเห็นชอบในการนำร่าง พ.ร.บ....มอบให้ส่วนกฎหมาย สภาเกษตรกรแห่งชาติ นำเสนอต่อ สนช. ต่อไป

การดำเนินงาน สภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้มีหนังสือที่ สกช ๐๑๐๑/๖๖ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ ดังมีรายละเอียดตามเอกสารแนบ

มติที่ประชุม

รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่อง เพื่อทราบ

๓.๓ การเสนอให้สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัดร่วมเป็นคณะอนุกรรมการ การมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนจังหวัด รวม ๗๗ จังหวัด

เรื่องเดิม

จากประเด็นปัญหาการบุกรุกพื้นที่รัฐ ด้านการพิสูจน์พื้นที่กินและนโยบาย การทวงคืนผืนป่า เพื่อนำประเด็นปัญหาโครงสร้างพื้นฐานในการดำเนินชีวิต เสนอต่อสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ ในการยกร่างรัฐธรรมนูญการปฏิรูป และการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการฯ จึงได้กล่าวถึงผลการประชุมคณะอนุกรรมการวิสามัญการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๒๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ที่ประชุมได้มีมติให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนแต่ละภาคส่วนให้ครอบคลุมทุกจังหวัด นั้น

ข้อเท็จจริง

อาศัยอำนาจตามความพระราชบัญญัติสภาเกษตรกรแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๓

ในมาตรา ๑๓ “การใดที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์ส่วนรวมของเกษตรกร สภาเกษตรกรแห่งชาติอาจร้องขอเข้าไปมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา ของคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องได้”

และมาตรา ๔๑ (๘) กำหนดให้มี “การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิเกษตรกร และการเพิ่มสิทธิและบทบาทของเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับการทำกินและการเข้าถึงแหล่งทรัพยากร ที่จำเป็นต่อการประกอบการเกษตร

ข้อเสนอ

คณะกรรมการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพในการแข่งขันทางการเกษตร สิทธิเกษตรกร สิทธิที่ดินทำกิน สิทธิการเข้าถึงแหล่งทุนและหนี้สินเกษตรกรได้ให้ความเห็นชอบในการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ (ครั้งที่ ๓ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๘) เสนอขอความเห็นชอบต่อสภาเกษตรกรแห่งชาติ ซึ่งที่ประชุมให้เสนอเรื่องดังกล่าวต่อประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ ขอให้สมาชิกสภาเกษตรกรจังหวัด เข้าร่วมเป็นคณะอนุกรรมการมีส่วนร่วมและรับฟังความคิดเห็นของประชาชนประจำจังหวัด รวม ๗๗ จังหวัด

ผลการดำเนินงาน สภาเกษตรกรแห่งชาติ ได้มีหนังสือที่ สกช ๐๑๐๑/๑๑๒ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๕๘ ดังมีรายละเอียดตามเอกสารแนบ

มติที่ประชุม   **รับทราบ**

๓.๔ รายงานการดำเนินเรื่องหนี้สิน จังหวัดมหาสารคาม

การแก้ไขปัญหาหนี้ของระบบของเกษตรกรและบุคคลในครัวเรือน จังหวัดมหาสารคาม มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ผลการดำเนินงาน	จำนวน (ราย)	มูลหนี้ (ล้านบาท)	จำนวน (ราย)	มูลหนี้ (ล้านบาท)	คิดเป็นร้อยละ
ขึ้นทะเบียน	๖,๓๖๔	๖๓๑.๖๗			
เจรจาแล้ว			๖,๓๖๔	๖๔๑.๕๕	๑๐๐
แยกรายละเอียด					
ไกล่เกลี่ยสำเร็จ			๔,๗๑๘	๔๗๕.๔	๗๔.๑๔
ไกล่เกลี่ยไม่สำเร็จ			๑,๖๔๖	๑๖๖.๑๕	๒๕.๘๖
ผลการจ่ายเงินของผู้ไกล่เกลี่ยสำเร็จ					
จ่ายเงินกู้ตามโครงการนี้			๑,๖๐๖	๑๔๑.๙๘	
จ่ายเงินกู้ตามโครงการปกติ/อื่น			๑๓๔	๒๒.๖๐	
ไม่สามารถจ่ายเงินกู้ได้ แยกเป็น			๓๘๔	๓๘.๓๖	
สาเหตุ ๑			๗๐		
สาเหตุ ๒			๒๒		
สาเหตุ ๓			๐		
สาเหตุ ๔			๒๙๒		
**** รวมผลการจ่ายเงิน(ไกล่เกลี่ยสำเร็จ)			๒,๑๒๔	๒๐๒.๙๔	๔๕.๐๒
ประเด็นปัญหาที่พบระหว่างดำเนินการ					

ลูกหนี้ไม่มา	๔๒๗				
เจ้าหนี้ไม่มา	๓				
อื่น ๆ (ถอน)	๑,๒๑๖				

การดำเนินงานต่อยอดด้านการแก้ไขปัญหา

สภาเกษตรกรจังหวัดมหาสารคาม ได้ทำความตกลงกับ ชกส. ส่งเสริมการปลูกมันสำปะหลังระบบน้ำหยด เพื่อเพิ่มรายได้และฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกรที่ประสบปัญหาหนี้สิน โดยการจัดตั้งกลุ่มเกษตรกรฟื้นฟูอาชีพ แนวทางคือการก่อสร้างลานตากมัน และพัฒนาคุณภาพมันเส้นสะอาด

กรณีไม่สำเร็จ ๑. หลักเกณฑ์การปล่อยสินเชื่อแตกต่างกันในแต่ละสาขา

๒. การสร้างหลักฐานเท็จของคู่กรณี

มติที่ประชุม   **รับทราบ**

๓.๕ มาตรการปลูกมันสำปะหลังระบบน้ำหยด

เป็นการสนับสนุนให้เกษตรกรเข้าถึงแหล่งทุน โดยการให้ความรู้ส่งเสริมเทคโนโลยีการผลิตมันเส้น สามารถควบคุมการผลิตได้เอง การจัดการลานมันเพื่อเก็บไว้ขายเมื่อได้ราคาดีขึ้น และการแปรรูปมันสำปะหลังเพื่อสร้างมูลค่า แนวทางการตลาดควรสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกลุ่มการผลิตเพื่อสร้างกลไกการแลกเปลี่ยนด้านการผลิตขั้นพื้นฐาน

มติที่ประชุม   **รับทราบ**

ระเบียบวาระที่ ๔   **เรื่อง** สืบเนื่อง

๔.๑ ทบทวนมติการประชุมคณะกรรมการ ประเด็นการทวงคืนผืนป่า

เรื่องแผนแม่บท แก้ไขปัญหาการทำลายทรัพยากรป่าไม้ การบุกรุกที่ดินของรัฐ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน โดยเริ่มดำเนินการ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๘

ประเด็น   ทวงคืนผืนป่า ๒๖ ล้านไร่

๑. การปรับปรุงกฎหมายป่าไม้ ในการบังคับใช้ ลดปริมาณการครอบครองไม้ และเพิ่มชนิดของไม้หวงห้าม โดยเพิ่มไม้พะยุง อื่น ๆ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อชาวสวนยาง และชุมชนในภาคเหนือ

๒. แบ่งเกณฑ์เป็น ๔ ระยะ (ภาพรวมของพื้นที่ป่า)

๒.๑ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๗   คืนสิทธิให้ เมื่อผ่านกระบวนการพิสูจน์สิทธิแล้ว

๒.๒ หลังปี พ.ศ. ๒๕๕๗   มอบให้ สปก. จัดตั้งนิคมสหกรณ์

๒.๓ ปี พ.ศ. ๒๕๕๕   ควบคุมมิให้มีการขยายเพิ่ม หรือให้เคลื่อนย้าย

๒.๔ หลังปี พ.ศ. ๒๕๕๕ -๒๕๕๓   ถือว่าบุกรุกใหม่

ประเด็นในการขับเคลื่อนกรณีการทวงคืนผืนป่า ภาพรวมของการบูรณาการทำงาน คือ การประชุมชี้แจงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึง กอ.รมน. ทั้งในระดับจังหวัด และระดับอำเภอ มีขั้นตอนการดำเนินงาน

๑. ประชาสัมพันธ์ หน่วยชุมชนสัมพันธ์ในพื้นที่เพื่อชี้แจงรายละเอียด

๒. การควบคุมพื้นที่ แบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนอำนวยการเชิงนโยบาย และกองกำลังในพื้นที่
๓. การบังคับใช้กฎหมาย
  - ๓.๑ การเจรจา สร้างความเข้าใจโดยแต่งตั้งคณะกรรมการชุมชน
  - ๓.๒ จับกุม การบุกรุกแนวเขตพื้นที่
  - ๓.๓ ตรวจค้น
๔. การจัดทำฐานข้อมูลชุมชน
  - ๔.๑ จัดจ้างอาสาสมัครในพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูล
  - ๔.๒ จำแนกพื้นที่การใช้ประโยชน์ “โซนนิ่ง”
  - ๔.๓ การพัฒนาคุณภาพชีวิต
  - ๔.๔ กำหนดพื้นที่เพื่อการพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ
  - ๔.๕ กำหนดแผนการอนุรักษ์ทรัพยากรท้องถิ่น (ขยะมูลฝอย)

มติเดิมได้ให้ความเห็นชอบให้ดำเนินการ

๑. เสนอให้มีการทบทวนแผนแม่บทการทวงคืนผืนป่า โดยนำประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่เสนอผ่านศูนย์ดำรงธรรมระดับจังหวัด ระดับอำเภอ เพื่อให้รัฐบาลชะลอการบังคับใช้ โดยให้จัดทำหนังสือแจ้งต่อประธานสภาเกษตรกรจังหวัดทุกจังหวัด

มติที่ประชุม มอบให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการศึกษานโยบายการแก้ไขปัญหาที่ดินภาครัฐ ตามนโยบายในภาพรวม ๔ ระบบ (เอกสารที่ได้รับมอบจากที่ปรึกษาคณะกรรมการ นายอำนวยการ ปะติเส) ให้ นำเข้าที่ประชุมในคราวถัดไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่อง เพื่อพิจารณา

๕.๑ พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๕๘

พระราชบัญญัติจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ.๒๕๑๗ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้น้ำและบริหารจัดการน้ำในระดับไร่นาที่เชื่อมโยงกับระบบชลประทานเพื่อให้ที่ดินทุกแปลงได้รับประโยชน์จากโครงการชลประทานและการสาธารณูปโภคอย่างทั่วถึง แต่ด้วยกระบวนการในการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมตามกฎหมายปัจจุบันไม่สามารถที่จะขยายเขตโครงการจัดรูปที่ดินได้อย่างรวดเร็วตามความต้องการของเกษตรกร จึงปรับปรุงกระบวนการโดยลดขั้นตอนการดำเนินการตามกฎหมายซึ่งเป็นอุปสรรคแก่การจัดรูปที่ดิน และกำหนดมาตรการส่งเสริมให้ประชาชนและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อให้ภาครัฐสามารถขยายเขตการจัดรูปที่ดินให้เพิ่มมากขึ้น

โดยยกเลิกพระราชบัญญัติคั้นและคูน้ำ พ.ศ.๒๕๐๕ และปรับปรุงกระบวนการในการจัดทำคั้นและคูน้ำเสียใหม่ ให้เป็นการดำเนินการในรูปแบบการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม และเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายว่าด้วยการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม เพื่อจะบูรณาการให้เป็นกฎหมายที่รัฐสามารถนำไปพัฒนาโครงสร้างภาคการเกษตรให้สมบูรณ์ สามารถวางแผนการจัดระบบชลประทานในระดับไร่นาเพื่อให้เกษตรกรมีน้ำใช้อย่างพอเพียงและเหมาะสมแก่การเกษตรสอดคล้องกับแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตาม

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างฐานรากในการทำเกษตรกรรมให้เข้มแข็ง เพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ ส่งผลให้ระบบเศรษฐกิจของประเทศโดยรวมมีความมั่นคงยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ **ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นปีที่ ๗๐ ในรัชกาลปัจจุบัน**

การบังคับใช้ มาตรา ๒ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สาระสำคัญของ พ.ร.บ.ที่เกี่ยวข้องกับการกิจสภาเกษตรกรแห่งชาติ

การจัดรูปที่ดิน หมายความว่า การดำเนินงานพัฒนาที่ดินที่ใช้เพื่อเกษตรกรรมให้สมบูรณ์ทั่วถึงที่ดินทุกแปลง เพื่อเพิ่มผลผลิตและลดต้นทุนการผลิต โดยทำการรวบรวมที่ดินแปลงในบริเวณเดียวกันเพื่อวางผังจัดรูปที่ดินเสียใหม่ การจัดระบบชลประทาน การจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา การปรับระดับพื้นที่ดิน การบำรุงดิน การวางแผนการผลิตและการจำหน่ายผลิตผลการเกษตร รวมตลอดถึงการแลกเปลี่ยน การโอน การรับโอนสิทธิในที่ดิน การให้เช่าซื้อที่ดิน และการอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม

การจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรม หมายความว่า การจัดระบบชลประทานจากทางน้ำชลประทานหรือแหล่งน้ำอื่นใดไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การทำเกษตรกรรมได้อย่างทั่วถึง รวมทั้งการจัดสร้างถนนหรือทางลำเลียงในไร่นา

เกษตรกรรม หมายความว่า การทำนา ทำไร่ ทำสวน และเกษตรกรรมอื่นตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประกาศกำหนด

องค์ประกอบคณะกรรมการจัดรูปที่ดิน แบ่งเป็น 2 ระดับ

คณะกรรมการจัดรูปที่ดินกลาง		คณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด	
1. รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ	1. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานกรรมการ
2. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	รองประธานกรรมการ (1)	2. ปลัดจังหวัด	รองประธานกรรมการ
3. ปลัดกระทรวงมหาดไทย	รองประธานกรรมการ (2)	3. เจ้าพนักงานที่ดินจังหวัด	กรรมการ
4. อธิบดีกรมการข้าว	กรรมการ	4. เกษตรจังหวัด	กรรมการ
5. อธิบดีกรมการค้าภายใน	กรรมการ	5. พาณิชย์จังหวัด	กรรมการ
6. อธิบดีกรมเจ้าท่า	กรรมการ	6. โยธาธิการและผังเมืองจังหวัด	กรรมการ
7. อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ	7. สหกรณ์จังหวัด	กรรมการ
8. อธิบดีกรมที่ดิน	กรรมการ	8. ผู้แทนกรมการข้าว	กรรมการ
9. อธิบดีกรมบัญชีกลาง	กรรมการ	9. ผู้แทนกรมชลประทาน	กรรมการ
10. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ	10. ผู้แทนกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
11. อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ	11. ผู้แทนกรมทางหลวงชนบท	กรรมการ
12. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ	12. อัยการจังหวัด	กรรมการ
13. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ	13. ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	กรรมการ
14. ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	กรรมการ	14. นายอำเภอในท้องที่เขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน	กรรมการ
15. ประธานสภาเกษตรกรแห่งชาติ (โดยตำแหน่ง)	กรรมการ	15. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด (โดยตำแหน่ง)	กรรมการ
16. ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้ง จำนวนไม่เกิน 9 คน	กรรมการ	16. ผู้บริหารท้องถิ่นทุกแห่งที่ พื้นที่เขตสำรวจการจัดรูปที่ดิน อยู่ในเขตการปกครอง (เลือกกันเองไม่เกิน 5 คน) เว้นแต่เขตใดไม่เกิน 5 ให้ทุกคนเป็นกรรมการ	
17. หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินกลาง	กรรมการและเลขานุการ	17. หัวหน้าสำนักงานจัดรูปที่ดินจังหวัด	กรรมการและเลขานุการ

การจัดทำแผนแม่บท

ให้สำนักงานจัดรูปที่ดินกลางคำนึงถึงความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ หรือแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการจัดทำแผน

ข้อพิจารณา

1. องค์ประกอบคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด (เฉพาะจังหวัดที่มีการจัดรูปที่ดิน)
2. แผนการจัดระบบน้ำเพื่อเกษตรกรรมในพื้นที่เขตจัดรูปที่ดิน

ความเห็นของคณะกรรมการ

คณะกรรมการฯ เสนอให้ส่งร่าง พ.ร.บ. ให้ประธานสภาเกษตรกรทุกจังหวัด ศึกษาข้อมูล และติดตามผลการปรับปรุงคำสั่งคณะกรรมการจัดรูปที่ดินจังหวัด เพื่อรับทราบผลการจัดทำแผนการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่

มติที่ประชุม รับทราบ มอบหมายให้ผู้ประสานงานดำเนินการติดตามข้อมูลจังหวัดที่อยู่ในเขตจัดรูปที่ดิน และนำเข้าที่ประชุมในคราวถัดไป

ระเบียบวาระที่ ๖

เรื่อง อื่น ๆ
- ไม่มี

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๐ น.

(นางสาวกัญฐากรณ์ ปรีชาจารย์)
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนอาวุโส
ผู้ประสานงาน (สกช.)
บันทึกรายงานการประชุม

(นายคงฤทธิ บัวบุญ)
ประธานคณะกรรมการฯ
รับรองรายงาน